

PFU-SAK NR. 342/13

KLAGER: Q-Park v. adm.dir. John Lien
ADRESSE: Pb. 6514 Etterstad, 0606 Oslo
TELEFON:
PUBLIKASJON: Verdens Gang (nett og papir)
PUBLISERINGSDATO: 08.11.2013
STOFFOMRÅDE: Næringsliv
GENRE: Kommentar
SØKERSTIKKORD: Kildekritikk, saklighet og omtanke
REGISTRERT: 03.12.2013
BEHANDLET I SEKR.: 05.12.2013
BEHANDLES I PFU: 25.02.2014
FERDIGBEHANDLET: 25.02.2014
BEHANDLINGSTID: 82 dager
KLAGEGRUPPE: Bedrift
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Parallell klage 341/13 mot Dine Penger

SAMMENDRAG:

Verdens Gang brakte fredag 8. november en kommentarartikkel på nett og i papiravisen med tittelen «Parkeringsbransjens bøller må stoppes». I ingressen står det:

«Siden 2006 har man drevet dokumentproduksjon og høringsrunder for et felles regelverk for offentlig og privat parkeringsbransje. Bli ferdig!»

Kommentaren er illustrert med en tegning av en parkeringsvakt som holder hånden rundt halsen til en bilfører og sier «- Dette er et ran». I brødteksten står det blant annet:

«Vi har i den siste tiden kunnet lese den smått utrolige parkeringshistorien til Tone Melvar (68) fra Oslo i Dine Penger [understrekingen viser en lenke i nettartikkelen til artikkel bilag 1; sekr. anm.]. Hun hadde lagt en gyldig parkeringsbillett på dashbordet i bilen sin. Da hun kom til bilen, møter hun en parkeringsvakt (...). Vakten påstår at hun ikke har gyldig billett fordi han ikke kunne se den fra der han sto. Melvar viser han lappen i vindusruten, men til ingen nytte. Parkeringsvakten sier at billetten er lagt feil, og skriver bot. Tone Melvar klager til Q-Park. De avsto klagen.»

Videre står det at Melvar klaget videre til Parkeringsklagenemnda, som også avsto klagen fordi billetten ikke møtte kravet til «kvalifisert synlighet». Det heter videre:

«Kvalifisert synlighet? Med slikt vas og humbug lopper parkeringsselskapene folk for 700 kroner per gang. Lappen lå der, parkeringsvakten så den gjennom vinduet. Men han så den ikke fra akkurat der han nidkjært ville stå og gjøre seg vanskelig.»

KLAGEN:

Klager er Q-Park ved administrerende direktør. Han skriver: «Som nyhetssakene skaper denne kommentaren et inntrykk av påstandene fra Melvar som ubestridte fakta. Virkemidlene er flere og kraftfulle: Nådeløs tittel (...), hardtslående tegning og kraftig skyts i brødteksten. Og Q-Park navngis.» Klager viser til at det står påstand mot påstand om sakens fakta, noe som fremgår av Dine Pengers dekning, og at VG dermed burde tatt forbehold i teksten, jf. kravet til kildekritikk/kontroll av opplysninger (punkt 3.2). I tillegg anser klager at kommentaren bryter med kravet til saklighet og omtanke (punkt 4.1).

TILSVARSRUNDEN:

Verdens Gang påpeker innledningsvis at utvalget, utover å vurdere kommentaren publisert i VG, må vurdere om avisen har lenket til Dine Pengers artikler i tråd med kravet i Vær Varsom-plakatens punkt 4.16. VG understreker at alle nyhetsartiklene er tydelig merket med opphav på VGs nettside, jf. vedlegg til tilsvaret. Om kommentarartikkelen står det: «Kommentarjournalistikken må ha vide rammer. I særlig grad når det kommentaren omhandler griper rett inn i Vær Varsom-plakatens punkt 1.5: "Det er pressens oppgave å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre." Denne saken handler om oppsiktsvekkende regelverk og praksis i parkeringsbransjen (...). For Q-Park og Parkeringsklagenemnda handler det om "kvalifisert synlighet", et begrep som i høyeste grad fortjener offentlig flombelysning.»

Om eksempelet Melvær (Melvar er avledet av e-postadressen, ifølge VG) står det: «På parkeringslappen sto det "Plasseres innenfor frontruten fullt lesbar utenfra". På automaten sto det "Billetten må ligge synlig bak frontruten for kontroll". På infoskiltet sto det "...Deretter skal kvittering for betalt avgift plasseres innenfor frontruten på kjøretøyet, slik at det utenfra er lett å kontrollere hvilken tid det er betalt for". Det er helt krystallklart her hva som menes med "kvalifisert synlighet"? Nemndas avslag dreier seg om at billetten ikke var "kvalifisert synlig". Det er dette som er utgangspunktet for kommentaren.»

VG viser til kommunikasjon mellom Melvær og klagenemnda, som var kjent for redaksjonen i forkant av publisering. Her inngår også klagers bilder. VG skriver: «Et hovedpremiss hos klager om at vi ikke hadde sett deres bilder er altså feil fakta. Og har uansett absolutt ingen betydning for den journalistiske dekningen av saken. (...) I Parkeringsklagenemndas avgjørelse fantes følgende formulering: ["I Dette ligger et krav om kvalifisert synlighet. Det er ikke tilstrekkelig at billetten kan ses fra enkelte vinkler."] Dette dokumenterer ugjendrivelig at klagers argumentasjon om viktigheten av å se deres bilder (...) ikke dokumenterer noe som helst i forhold til det som er kjernen i denne saken: Du får parkeringsbot selv om du har gyldig billett, og den er mulig å se. Det er bare å henvise til det upresise begrepet "kvalifisert synlighet".»

Videre vises det til kommentarjournalistikkens art: «Vi kan ikke se at ord som "bøller" (...) eller sammenligningen mellom journalister og parkeringsvakter, er utenfor de kravene til saklighet og omtanke som stilles til kommentarer (...). (...) Tegningen plasserer seg trygt innenfor det rommet avistegnerne er tildelt i pressen.»

Klageren sier seg «enig i at de tre artiklene på dinepenger.no for VGs del må vurderes opp mot Vær Varsom-plakaten punkt 4.16. Vi er enig i at lenkingen er tilstrekkelig merket».

Om kommentaren står det: «Vi leser i tilsvaret at kommentatoren skal ha sett vårt bilde av Melværs bil før kommentaren ble skrevet, og forholder oss naturligvis til dette. (...) Det er selvsagt helt uproblematisk at kommentaren behandler Parkeringsklagenemndas praksis. Men vår presseetiske bekymring knytter seg altså til fremstillingen av Q-Parks påståtte behandling av Melvær, som trekkes frem som et skrekkeeksempel på nemndas praksis.» Klager viser til at kommentaren «uforbeholdent» slår fast hendelsesforløpet i Melværs historie. Videre står det: «Det enkle poenget vårt er som følger: Hvordan vet kommentatoren dette? Melvær sier at det var sånn det var. Men parkeringsbetjenten som ikke husker episoden er klar på at han ikke ville ha ilagt avgift i en sånn situasjon. (...) Det er i en slik situasjon vi mener det ikke er presseetisk riktig å fremlegge Melværs påstander som ubestridte fakta (...). Det er altså den uforbeholdne beskrivelsen av kontrollørens påståtte behandling av Melvær vi reagerer på i en sak med sterke beskyldninger. I den sammenheng blir totalinntrykket etter vårt syn relevant - tittel/tegning (...)/brødtekst.»

Og avslutningsvis: «Etter vårt syn må kravet til faktakontroll og saklighet og omtanke i innhold og presentasjon gjelde fremstillingen av en bestridt hendelse, selv om den omtales i en kommentar (...).»

VG skriver om lenkingen: «Denne bestemmelsen er åpenbart ikke myntet på artikler av den karakter som er grunnlaget for denne klagen. Bestemmelsen er ment å omhandle artikler som PFU allerede har funnet bryter med pressens etiske regelverk, eller som helt åpenbart og umiddelbart fremstår som et brudd på de etiske regler. Det er ikke intensjonen at den skal ramme lenkingen til ordinære artikler i seriøse organer, selv om de i ettertid ved nøye granskning skulle vise seg å innebære et presseetisk brudd.»

Videre viser VG til innledningen til eksempelet i kommentaren: «"Vi har den siste tiden kunne lese den smått utrolige parkeringshistorien til Tone Melvær (68) fra Oslo i Dine Penger". Så gjenfortelles historien.» Videre står det: «Kommentaren må tillates å være fri i forhold til opplysninger i det offentlige rom, selv om de ved etterfølgende (...) granskning skulle vise seg å være ufullstendige (...).»